

CONCEPT VERSLAG

Datum 17 juni 2020
Vergadering Ledenraad
Aanwezig Ledenraadsleden: Harry Abels, Jan Bakers, Cees Brandjes, Mariette Broesterhuizen, Don van Dasler, Ingrid Douwes, Suzanne Ellis, Gert Kwekkeboom, Bas Niese, Harvey Otten, Benjamin Robichon, Marco Romano, Erik van Scheijndel, Paddy Sieuwerts, Christel Smeets, Wolbert Vroom, Maaïke Westinga, Anna Zinkweg
Bestuursleden: Koen Arts, Sjoekie de Bijl Nachenius, Titia Luiten, Maarten Polkamp, Roger Tan, Francesco Veenstra (voorzitter), Marjolijn Versteegden, Oscar Vos.
Bureau BNA: Fred Schoorl, Katelijne Prinsenbergh, Wilma Jansen (agendapunt 5 en 9), Jaap Overbeek (verslag)

Afwezig Roy Plevier, Peter Defesche, Carin ter Beek, Rogier Groeneveld, Menno Kooistra,

1. Opening

Veenstra opent en heet alle leden van harte welkom.

Hij geeft aan dat het een bijzondere vergadering is vanwege de coronacrisis, het overleg is daarom online. Het tweede deel van het overleg (punt 9) komen we terug op de impact van de coronacrisis.
Het vorig overleg van 11 maart is vanwege de coronacrisis afgelast. Enkele onderdelen van de agenda van dat overleg, komen nu terug.

Roy Plevier en Peter Defesche hebben zich afgemeld.

Veenstra heet Marjolijn Versteegden van harte welkom als beoogd nieuw bestuurslid. Voor Roger Tan is het de laatste ledenraad: zijn bestuurstermijn loopt 1 juli a.s. af.

Vooraf is iedereen gevraagd om vooraf opmerkingen, of vragen te sturen. Daar is gebruik van gemaakt, vooral voor agendapunt 5.

2. Mededelingen

Schoorl licht toe dat per 1 januari 2021 twee vacatures ontstaan voor bestuursleden, vanwege het bereiken van de maximale benoemingsduur per januari 2021 van de zittende leden Oscar Vos en Maarten Polkamp. Het bestuur heeft het profiel voor de vacatures vastgesteld. Het profiel zal op de website worden gezet. Minimaal 10 leden kunnen zelf een voordracht doen.

Het bestuur heeft op 20 mei jl. Josine Gulik (INBO) benoemd als lid van de Beleidsadviescommissie Aanbesteden en Contracteren, en Annemiek Braspenning (No Label) benoemd als lid van de Beleidsadviescommissie Ondernemerschap.

De winnaar van het Beste Gebouw van het jaar zal op 22 oktober worden bekendgemaakt. De jury gaat deze zomer langs de genomineerde gebouwen, als onderdeel van de beoordelingsprocedure.

De stukken voor dit overleg zijn via email zijn verstuurd, maar de stukken staan ook op Microsoft Teams. Zo zijn ze altijd terug te vinden, ook stukken van vorige overleggen. Alle ledenraadsleden zijn voor Microsoft Teams uitgenodigd.

3. Verslag

Het verslag van de ledenraad van 20 november jl. wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Benoemingen

Overbeek licht toe dat via emailstemming 18 van de 23 leden per email hebben gestemd voor herbenoeming van Daniëlle Segers als lid van het College van Toezicht, voor herbenoeming van Caroline Bijvoet als lid van de Raad van Beroep en voor benoeming van Marjolijn Versteegden als lid van het bestuur. Er waren geen blanco- of tegenstemmen. De stemming vond plaats omdat de ledenraadsvergadering van 11 maart jl. vanwege de coronacrisis moest worden afgeblazen.

Veenstra vraagt of er aanvullende opmerkingen of vragen zijn in de ledenraad.

Omdat een emailstemming bij verenigingen wettelijk alleen geldig is als *alle* leden voor stemmen, besluit de ledenraad bij acclamatie, op voorstel van Veenstra, alle drie de benoemingen te bevestigen. De benoemingen gaan in op 1 juli 2020, voor de duur van drie jaar.

Versteegden dankt de ledenraad van harte voor de benoeming. Veenstra heet Versteegden van harte welkom als bestuurslid.

5. Kpi's, behorende bij de succesfactoren

Veenstra licht toe dat de ledenraad per email over de strategische kpi's heeft gestemd. 15 leden stemden voor (dus een meerderheid), er is daarnaast een aantal vragen gesteld. De ontvangen vragen zijn rondgestuurd met de stukken en worden nog eens in beeld vertoond.

Gert Kwekkeboom heeft gevraagd naar de nulmeting van de kpi's:

-Verjongen: Het aantal bureaus dat jonger is dan 5 jaar is 10% van alle leden.

en

Vertegenwoordigen: BNA vertegenwoordigt met de leden minimaal 60% van het aantal werknemers in de architectenbranche

Over de kpi *Verjongen* geeft Veenstra aan dat we nu ca. 11% jonge leden hebben.

Hoofddoel is vooral dat de branche divers is samengesteld en we dat ook graag weerspiegeld zien in het ledenbestand. Een voldoende vertegenwoordiging van de jonge leden is hiervoor belangrijk.

Over de *Vertegenwoordigings*-kpi geeft Veenstra aan dat we nu krap boven de 60% zitten. Bij een percentage van 60% kan de BNA, als vertegenwoordiger namens alle werkgevers, afspraken maken met de bonden over een voor de hele sector verplichte CAO. Daarnaast functioneert de BNA alleen effectief als de vereniging goed vertegenwoordigd is in de branche.

Harvey Otten heeft gevraagd naar de keuze voor de drie doelstellingen. Veenstra geeft aan dat deze niet willekeurig zijn gekozen, maar de belangrijkste zijn voor de uitvoering van het beleidsplan.

Ingrid Douwes heeft enkele observaties meegegeven en een eigen prioriteiten aangeven. Veenstra loopt deze door in het overleg.

Anna Zinkweg heeft in haar schriftelijke reactie aangegeven waarom zij voor heeft gestemd, en ook laten weten benieuwd te zijn hoe de nieuwe werkwijze gaat werken. Dit is volgens Veenstra een belangrijk punt: doel is om te proberen de vorderingen in de uitvoering van het beleidsplan meetbaar te maken. Dit is overigens mede op verzoek van de ledenraad.

Er zijn geen aanvullende opmerkingen of vragen in het overleg. Op voorstel van Veenstra stelt de ledenraad bij acclamatie de kpi's conform voorstel vast.

6. Bestuursverslag 2019

Veenstra en Schoorl leiden in. Schoorl geeft aan dat dit het formele verslag is over 2019, vooral als een verantwoording over 2019. Er volgt nog een jaaroverzicht, dat meer een verhalend overzicht is.

Veenstra geeft aan dat er vooraf geen vragen of opmerkingen zijn ontvangen.

Prinsenbergh licht toe uit het overleg van de financiële commissie (vanwege een slechte verbinding kan Polkamp niet deelnemen aan dit agendapunt):

Het bedrijfsresultaat komt k€ 97 lager uit dan begroot, terwijl we een aantal jaren rond de 0 zijn geëindigd. Dit komt vooral door een lagere uitkomst op ledenwervingsgebied, en een uiteindelijk hogere uitgavenpost voor personele lasten dan begroot.

Veenstra vraagt of er opmerkingen, aanvullingen of vragen zijn. Dit is niet het geval. Op voorstel van Veenstra keurt de ledenraad het bestuursverslag en de bijbehorende jaarrekening 2019 goed.

7. Kader begroting 2021

Veenstra en Polkamp leiden in.

Anna Zinkweg heeft vooraf gevraagd naar de verdeelsleutel tussen de Stichting Algemeen Fonds (teruglopend) en de BNA (oplopend) voor BNA-onderzoek. Ze vraagt of de Stichting uiteindelijk wordt opgeheven. Veenstra geeft aan dat dit nu nog niet duidelijk is, we weten nog niet goed wat de impact van de coronacrisis zal zijn.

Tweede vraag is wie er in het bestuur van de Stichting zitten. Dat zijn 3 bestuursleden:

Marijn Schenk, van NEXT Architects; vanuit het BNA-bestuur Roger Tan tot 31 juni a.s. (vervangen door Sjoekie De Bijl Nachenius per 1 juli a.s.), en tenslotte Fred Schoorl (q.q. als directeur BNA).

Polkamp licht toe dat de kaderbegroting een wat ander karakter heeft dan normaal, dat heeft met de coronacrisis te maken. Normaliter zouden we het in november door de ledenraad vastgestelde Financieel beleid 2022-22 en begroting 2020 als uitgangspunt nemen. Dit jaar heeft het bestuur in aanvulling hierop echter de afgelopen maanden overlegd waar we nu staan als BNA en hoe we de komende periode zo goed mogelijk door willen komen. Het BNA-bureau heeft een financiële analyse gemaakt op de punten liquiditeit, uitgaven, inkomsten, eventueel beschikbare overheidsregelingen en personeel. Deze analyse is besproken met de financiële commissie en met het bestuur, waarmee een basis is gelegd voor het voorliggende kader voor 2021.

Voor de wat langere termijn zullen we opnieuw moeten kijken naar het beleidsplan.

Hoofdvraag is dan of de impact van de coronacrisis op de sector en op de BNA zelf moet leiden tot een aanpassing van het beleid van de BNA. Dit zal het bestuur de komende periode doen. De uitkomsten daarvan zullen worden verwerkt in de begroting voor 2021, die het bestuur zal opstellen en vervolgens door de ledenraad zal moeten worden vastgesteld.

De kaderbegroting wordt per punt doorgenomen:

Inkomsten

Polkamp geeft aan dat de indexering van 2% de basis blijft voor de inkomsten. Over de inkomstengroei uit contributie is eerder een groei van 5% begroot, dat lijkt nu echter niet realistisch. Uitgangspunt is dat we kiezen voor ledenbehoud. 2% inkomstengroei uit contributie zou in de pas lopen met de indexatie. In september weten we meer en zullen we het definitieve percentage voor de begrotingspost inkomstengroei uit contributie vaststellen. Derden-inkomsten: Vooralsnog handhaven we voor de derdeninkomsten 30% van de totale inkomsten, ook al staan de inkomsten van de BNA-academie en sponsors onder druk. De verwachting is namelijk dat de PEP per 2021 de verminderde inkomsten compenseert.

Uitgaven

Het voorstel voor de investeringsimpuls voor het impactonderzoek staat nu *on hold*. Het is een mogelijkheid deze ook voor 2021 op te schorten. Dat willen we in september echter vaststellen.

De projecten en beleid worden een sluitpost op de begroting: de vaste uitgaven en personeel zijn nauwelijks aan te passen in een lopend jaar. Met behulp van de op te stellen scenario's en de hieropvolgende aanpassingen zullen we voor 2021 moeten kijken hoe we projecten koppelen aan de beleidsdoelen.

Over de verschillende merken laat Polkamp het volgende weten:

Uit het verleden weten we dat de BNA Academie het in tijden van crisis naar verwachting lastig gaat krijgen. De Academie heeft de afgelopen keren boven de begroting geopereerd, we hopen op financiële stabilisatie, mogelijk zal toch krimp plaatsvinden.

Voor BNA International wordt geen budgetverhoging doorgevoerd.

Bij BNA-onderzoek was afgelopen jaar sprake van toenemend budget en personeelsuitbreiding, dat heeft te maken met eerdere besluiten. Dit zouden we in september kunnen heroverwegen.

Personeel

Voor de personeelslasten hanteren we de indexatie op grond van de CAO. Bij de BNA heeft ca 20% van het personeel een tijdelijk contract, een deel hiervan zal mogelijk niet worden verlengd. Bij eventuele aanpassingen in de samenstelling van het overig personeelsbestand wordt gestart met de nog te maken strategische keuzes.

In de discussie (in het overleg en in de chatfunctie van MS Teams) komen de volgende punten naar voren:

Van Scheijndel vraagt waarvoor investeringsimpuls 2020 was ingezet. Dit was voor het opzetten van impactonderzoek van architectonisch en ruimtelijk ontwerp.

Smeets vraagt of Archy onderdeel is van een investeringsimpuls. Jansen antwoordt dat dit op zich klopt, echter niet in 2020 maar uit een voorgaand jaar.

Otten vraagt of de BNA gebruik maakt van de NOW-regeling. Schoorl geeft aan dat dit niet van toepassing is voor de BNA: We kunnen op dit moment geen omzetsdaling aantonen van meer dan 20%.

Gevraagd wordt naar de omzetsdaling bij de bureaus. Schoorl geeft aan dat in de eerste Quick scan 12% van de leden aangaf 50% of meer omzetsdaling te hebben.

Douwes vraagt of we internationaal vergelijken: hoe gaat het met onze sector in het buitenland op gebied van de omzetontwikkeling en de orderportefeuilles? Veenstra geeft aan dat de belronde wel inzicht heeft gegeven, maar niet specifiek voor de situatie in het buitenland. Versteegden ziet strengere lockdowns in de ons omringende landen, inclusief het VK.

De ledenraad stelt de het kader bij acclamatie vast, op voorstel van Veenstra.

8. Schenking archief

Veenstra licht het voorstel van het bestuur toe om het BNA-archief te schenken aan Het Nieuwe Instituut. Hij geeft aan dat het voelt alsof we het kwijtraken, maar dat het tegendeel het geval is: de toegankelijkheid wordt beter, het archief is nu al in bruikleen ondergebracht in Rotterdam. Het bestuur heeft er uitvoerig over gesproken. Voordelen zijn dat de BNA er zelf geen ruimte voor heeft (en er dus ook niet voor hoeft te betalen) en dat een deel van het archief wordt gedigitaliseerd. Er zijn duidelijke voorwaarden opgenomen in de overeenkomst met Het Nieuwe Instituut, o.a. over privacy.

Don van Dasler vraagt of er een termijn is afgesproken over het digitaliseren. Over de termijn zijn nog geen harde afspraken gemaakt, geeft Prinsenbergh aan, dat heeft te maken met de rijkssubsidie. Ze verwacht dat dat tussen nu en twee jaar gebeurt.

Op voortel van Veenstra besluit de ledenraad bij acclamatie om in te stemmen met de schenking en met de ondertekening van de schenkingsovereenkomst, zoals door het bestuur voorgesteld.

9. Meerwaarde lidmaatschap

Tan leidt in. Hij geeft aan dat, zowel in ledenraad als bestuur is gevraagd om aandacht te besteden aan de hoofdboodschap over de meerwaarde van het lidmaatschap: wat is je antwoord als anderen (niet leden), hiernaar vragen? Hij gaat in op zijn persoonlijke motivatie destijds: het lidmaatschap maakt niet alleen jezelf sterker maar ook je collega's, en de hele branche. Het is ook daarmee een verantwoordelijkheid die je neemt.

Vervolgens gaat Schoorl in op de manier waarop de BNA heeft ingespeeld op de impact van de coronacrisis, en op de meerwaarde van het lidmaatschap vanuit de bureauprofielen waarmee de BNA intern werkt. De presentatie van Schoorl is in bijlage bijgevoegd.

Na de presentatie komend de volgende punten aan de orde:

Abels verwijst over de meerwaarde van de BNA naar de Duitse situatie, waar de Architectenkamer een sterke positie heeft t.o.v. opdrachtgevers en ook een belangrijke rol speelt op gebied van belangenbehartiging. In Nederland hebben we een dergelijk instituut niet. De BNA zou die rol (als machtsfactor) kunnen spelen, en het is daarom ook belangrijk dat jonge architecten zich bij de BNA aansluiten. Schoorl geeft aan dat we die rol als BNA nu ook wel invullen.

Er worden complimenten gemaakt voor de ondernomen acties door de BNA op gebied van de coronacrisis.

Otten vraagt naar de inzet van de BNA voor de CAO: bedrijfs-CAO's zijn toch ook mogelijk? Het kost de BNA namelijk wel geld.

In de discussie maken andere ledenraadsleden het punt dat de CAO het functioneren van hun bureau juist helpt, bij onderhandelingen, en bij het opzetten van een professioneel personeelsbeleid. Het zorgt daarbij voor een *level playing field*, en maakt de branche professioneler

Besproken wordt onder welk profiel het ondernemerschap valt. Eigenlijk hoort dat onder ieder profiel thuis.

Vervolgens gaat iedere deelnemer aan het overleg via de applicatie Mural, om de hoofdboodschap van de meerwaarde van het lidmaatschap te beantwoorden voor de drie bureauprofielen. Dit in "gewone" tijden en in tijden van corona.

Na afloop van de Mural vat Veenstra samen.

Hij ziet veel overlap tussen de profielen, maar wel verschillen in accent:

Voor het eerste onderdeel (hoofdboodschap in "normale tijden" ziet hij:

- Kennis komt in alle profielen terug.
- Voor de vakman/vakvrouw: nadruk op collegialiteit, samenwerking, verbinding met anderen en belang collectiviteit:
- Voor de inspirator: ondersteunen van de voorhoede en van kwaliteitswaardering
- Voor de navigator: nadruk op proceszaken, zoals personeel, beleid, CAO, netwerken binnen en buiten de architectuur, lobby, regelingen in collectiviteit en ondersteuning op contractueel/juridisch gebied.

Het tweede deel (specifiek gericht op het opereren in de coronacrisis) overlapt, wel zijn enkele zaken die opvallen:

- Voor iedereen geldt uiteraard de specifieke (corona)ondersteuning voor de bureaus.
- Voor de inspirator zouden meer prijsvragen moeten komen. Hier zet de BNA ook op in. Ook is vermeld: het aanjagen van innovaties en het zichtbaar maken van de beroepsgroep.
- Voor de navigator wordt vermeld: er is juist nu behoefte aan goede afspraken op juridisch gebied. Ook juist nu is het belangrijk ook het belang van goede architectuur onder de aandacht te brengen. Verder moet de BNA helpen bij continuïteit en aanbestedingstrajecten, we kunnen mogelijk leren van de situatie in het buitenland.

Robichon geeft aan dat de BNA de bureaus kan helpen om zich te ontwikkelen binnen of buiten het eigen profiel. Schoorl is het daarmee eens, hij geeft wel aan dat de profielen vooral intern gebruikt worden om de dienstverlening zo effectief mogelijk te laten zijn. We proberen bureaus te helpen om de met het bepalen van de eigen strategie en profiel, en doen dit o.a. met BNA- bijeenkomsten, en nu ook met de scenario's. Dit hoort bij onze brancheontwikkeling.

Schoorl geeft afrondend aan dat gestart is met de vraag vanuit de ledenraad. Doel was om, bij vragen van een niet-lid, je bewuster te laten zijn van we het vraagt en welke "pitch" daarbij hoort. Prinsenbergh geeft aan ook de hulp van de ledenraad leden nodig hebben, als voorhoedespelers van de BNA: Als we vanuit het BNA-bureau zelf gaan uitleggen waarom

je lid moet worden is het minder sterk dan als je dat als lid zelf doet, dat geldt in het bijzonder voor de leden van ledenraad.

Veenstra verwijst tenslotte naar het appèl van Tan in zijn inleiding op de gezamenlijke verantwoordelijkheid die we voor onze sector hebben.

De opbrengst van de Mural is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

10. Rondvraag

Kwekkeboom geeft over de herijking van het beleidsplan aan dat het lastig is om de ontwikkelingen goed te kunnen voorzien. Het is goed dat er scenario's worden opgesteld, hij roept het bestuur op om in deze periode de ruimte hiervoor te nemen.

Douwes geeft aan dat er veel onduidelijkheid is over de omgevingswet. Bij architectenbureaus, maar zeker ook bij anderen: opdrachtgevers, gemeentes. Wij kunnen daar een rol in spelen. De BNA doet flink wat maar het is nog niet goed geland. Ze is bereid daarin ook zelf een rol te willen spelen: Ze is o.a. adviseur voor een aantal gemeentes. Veenstra ondersteunt dit.

Smeets vraagt naar de ontwikkeling met Archy. Schoorl geeft aan dat de structuur staat. We zijn nu bezig met de invulling richting opdrachtgevers.

11. Sluiting

Veenstra sluit af met een dankwoord voor Tan als bestuurslid over de afgelopen 6 jaar. Tan proost op de leden van de ledenraad en het bestuur, en op het nieuwe bestuurslid Marjolijn Versteegden in het bijzonder.